

2002. № 3–4. С. 40–50.

4. Лідовець Р. А. Змішані договори в цивільному праві України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Острог, 2004. 203 с.

5. Ойгензихт В. А. Нетипичные договорные отношения в гражданском праве: учеб. пособ. Душанбе: Изд-во Тадж. ун-та, 1984. 128 с.

6. Федорченко Н. В. Зобов'язання з надання правових послуг. Часопис Київського університету права. 2013. № 1. С. 184–188.

7. Шуковская О. М. Правовое регулирование деятельности по оказанию правовых услуг: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. СПб., 2001. 213 с.

8. Шуковская О. М. Правовое регулирование деятельности по оказанию правовых услуг: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. СПб., 2001.

Халапсіс О.В., д.філос.н., проф.
завідувач кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Ткаченко П.І., здобувач вищої
освіти Міжрегіональної академії
управління персоналом,
член Асоціації правників України

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В КОНТЕКСТІ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ТА КРИМІНОЛОГІЧНОЇ ДОКТРИНИ

Сучасне українське суспільство переживає складний період відновлення економічного становища в державі наряду з новітнім реформуванням суспільних відносин в державному управлінні. Економічна сфера потребує детального реформування з включенням подолання прогалин в законодавстві. Актуальними прогалинами в сфері економічної діяльності держави є саме злочини вчинені в цій сфері, злочинні дії посадовців, приватних підприємців та осіб рядового складу державного управління, які пригнічують економічне становище в державі.

Статистичні дані Генеральної прокуратури України надають занадто великі цифри скоєних злочинів в сфері економічної діяльності та за її видами. Так, станом на 2020 рік з січня по червень поточного року обліковано 125623 злочина. За видами економічних злочинів можливо розмежовувати наступні: злочини з використанням державних бюджетних коштів – 7812; злочини в сфері приватизації – 32; злочини в сфері земельних відносин – 1184; злочини вчинені на підприємствах та установах – 116595 [1]. Причому зазначені кількісні показники не є остаточними, адже не слід забувати про поняття латент-

ність. В даній категорії кримінальних протиправних діянь, латентність є притаманною багатьом з таких.

Прогнозування є науковою основою для складання планів боротьби зі злочинністю та запобігання їй [2, с. 192]. Прогнозування злочинності ґрунтується на статистичних закономірностях масового соціального явища та може здійснюватися на кількох рівнях: злочинності загалом; певної категорії злочинності (рецидивної, насильницької, неповнолітніх та ін.); конкретних видів злочинів (вимагання, бандитизм тощо); у межах різних соціальних груп (що сформовані за певними ознаками, такими як: сімейний стан, вік, професія, освіта). Існують різні види прогнозів, їх типологія може бути побудована за різноманітними критеріями. За територіальною ознакою розрізняють прогнозування: загальнодержавне, регіональне, місцеве, у відповідній галузі народного господарства. Залежно від часу, на який розраховане прогнозування, розрізняють оперативні, короткострокові, середньострокові, довгострокові [3, с. 8].

В практичній діяльності органів, котрі здійснюють боротьбу з економічною злочинністю, необхідно застосовувати саме оперативні розрахунки кримінологічного прогнозування, в залежності від часу, адже поточні дані можливо проаналізувати в швидкому режимі та виокремити з висновків методи першочергових дій та заходів.

Слід зазначити, що зареєстрована інформація щодо економічних злочинів сягає більше 40% всієї статистики порівняно з іншими видами злочинів, тому не дивно, що питання запобігання економічним злочинам стає актуальним та нагальним для сьогодення. Кримінологічний аналіз злочинів в сфері економіки надає опосередковані результати щодо тяжкості злочинів у цій сфері. Так, саме 40% протиправних діянь з даної категорії, можливо віднести до тяжких.

Кримінологічні дослідження свідчать про набуття актуальності зазіхань на економічну систему, котрі проявляються в примітивних та навіть вульгарних формах. Останнє посідає місце в банківській сфері, де розкрадання в кредитно-фінансових відносинах, займають одне з перших місць. Найбільш поширеними засобами вчинення розкрадань є: підробка банківських документів, шахрайство під видом конвертації гривні, використання підроблених пластикових платіжних засобів та присвоєння грошей, отриманих шляхом не надання замовнику товару або послуги. Останнє протиправне діяння є досить поширеним та актуальним в мережі інтернет-магазинів, де очолюють більшість ринку саме шахраї. Також спостерігається стабільна, гнучка тенденція росту організованої злочинності, котра властива розкраданням в дуже значних розмірах та хабарництву. Відбувається зрощування розкрадачів із злодіями, грабіжниками й іншими представниками кримінальної злочинності і активна взаємодія з тіньовою економікою, що утворює фундамент економічної злочинності.

Отже, аналізуючи кримінологічну характеристику злочинів в сфері еко-

номіки, слід зазначити, що дані злочинні прояви сягають собою дедалі більшу загрозу національній безпеці. Ця проблема потребує розроблення плану боротьби зі злочинністю на рівні можливих законодавчих та унормованих дій з боку компетентних правоохоронних органів, вона вимагає дослідження основних факторів, умов, причин та ознак вчинення протиправних діянь, з висновків проведених досліджень, необхідне створення профілактичних дій, заходів запобігання та протидії. З теоретико-правової точки зору слід зазначити про необхідність редагування законодавства, яке регулює саме економічні відносини, запровадження жорстких санкцій до винних осіб.

Наразі дана наукова проблема є недостатньо вирішеною, тому становить собою підґрунтя для подальших наукових досліджень та розробок.

1. Статистична інформація про кримінальні правопорушення, вчинені на підприємствах, установах, організаціях за видами економічної діяльності за поточний 2020 рік // Генеральна прокуратура України. URL: <https://old.gp.gov.ua/ua/statinfo.html>.

2. Кримінологія: Навч. посіб. // Ю. Ф. Іванов, О. М. Джужа. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 192 с.

3. Аналіз та прогнозування злочинності: Навч. посіб. // К. В. Юртасва, Т. А. Шевчук. – Х.: ХНУВС МВС України, 2012 р. – 11 с.

Ханчич В.В., студент
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

КІЛЬКІСНО-ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ ТЕРОРИСТИЧНИХ ЗЛОЧИНІВ В УКРАЇНІ

Майбутнє членство в Європейському Союзі та інтеграція до євроатлантичного безпекового простіру потребує новаторських ідей та великомасштабних змін усталених життєвих цінностей, докорінного переосмислення буття та бачення світу. За сім років, починаючи з 2014 по сьогодні, Україна пройшла тернистий шлях до своєї жаданої мрії - бути вільною, демократичною, європейською країною, і продовжує відстоювати та боротись за свої інтереси.

Головною перепоною, з якою зіткнулась Україна, стала збройна агресія з боку Російської Федерації, терористична діяльність з ознаками гібридної війни, що завдала великих втрат серед цивільного населення та непоправних наслідків для економіки на десятки років вперед. Відтоді тероризм у всіх його формах та проявах став однією з головних загроз національній безпеці України та безперечно питанням номер один для якомога швидшого вирішення.

Однак, потрібно зауважити, що питання тероризму є вкрай важливим не тільки для України, але й для всього світу, оскільки технології не тільки пок-